

Aan
de gemeenteraad

Datum 1 juli 2025
Zaaknummer 2025-0066278
Betreft Actuele stand van zaken dossier Chemours

Vergadering van
Portefeuillehouder: Tanja de Jonge
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Strategie en Beleid - Milieu en Energie
Auteur: Maurice Roubos
E-mail: mjh.roubos@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Nanette van Ameijde-Poortman
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De fabriek van Chemours bevindt zich op het grondgebied van Dordrecht, waarbij emissies van PFOA en GenX zich in de omgeving hebben verspreid. In samenwerking met de gemeenten Molenlanden, Papendrecht en Sliedrecht zijn de bedrijven gedagvaard wegens het veroorzaken van schade aan gemeentelijke eigendommen. De provincie is verantwoordelijk voor de vergunningen onder Omgevingswet en de Seveso-richtlijn en het zwemwater, terwijl Rijkswaterstaat de vergunningen voor de Rijkswateren afhandelt. Het waterschap Hollandse Delta is verantwoordelijk voor vergunningen voor lozingen op het oppervlaktewater. Drinkwaterbedrijf Evides voert de nieuwe Drinkwaterrichtlijn uit en wordt hierop gecontroleerd namens het ministerie van IenW. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) voert namens IenW toezicht uit op de naleving van milieuwetgeving, handhaaft veiligheids- en transportregels en adviseert de provincie over de vergunning. Ook de gemeente Dordrecht adviseert de provincie over de vergunning.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Door middel van deze raadsinformatiebrief stellen wij uw raad in de gelegenheid kennis te nemen van de laatste stand van zaken van het dossier Chemours/PFAS. In deze raadsinformatiebrief zult u veel informatie vinden die ook in de vorige raadsinformatiebrief is behandeld. Dit omvat voornamelijk vervolgacties waarbij we u volledig willen informeren, of om aan te geven dat er geen nieuwe ontwikkelingen zijn geweest op bepaalde gebieden.

In deze raadsinformatiebrief behandelen wij achtereenvolgens:

1. Raadsinformatiebrieven, behandeling van aangenomen moties en wethoudersberichten vanaf de algemene raadsinformatiebrief van oktober 2024.
2. Vervolgonderzoek, waaronder hennep als potentiële wijze van saneren.
3. Overige onderzoeken en ontwikkelingen.
4. De besteding van de SPUK-gelden (subsidieregeling buitenproportionele verontreinigen met PFAS).
5. Communicatie.
6. Stand van zaken moestuinen.

7. Contact met inwoners.
8. Vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Wat is de te delen informatie?

1. Aan u toegezonden berichten vanaf januari 2025

a. Raadsinformatiebrieven

27 mei: Beantwoorden motie M13 Eis een landelijk PFAS-verbod! [2025-0052176].

6 mei: Stichting Moestuinhervestel (2025-0019306).

4 maart: Aangepast plan van aanpak hervestel moestuinen in Dordrecht, Molenlanden, Papendrecht en Sliedrecht [2025-0018424].

b. Moties die aangenomen zijn

Niet van toepassing.

c. Artikel 39- en 40-vragen

Niet van toepassing.

d. Wethoudersberichten

28 april: Opheffen negatief zwemadvies Merwelanden.

27 maart: Lid GS-brief Zevenbergen en Stolk over minimalisatie indirecte lozing TFPrA, verlengde proefneming en aangepaste begunstigingstermijn Chemours.

18 februari: ILT-rapportage over PFAS-bronnen.

4 februari: DCMR legt sanctie op aan Chemours voor lozing van PFAS-soort.

2. Vervolgonderzoek, waaronder hennep als potentieel saneringsmiddel

Onder de SPUK-regeling 2024–2030 zijn in jaren 2025 vervolgonderzoeken gestart, met de volgende deelonderzoeken:

a. Stand van zaken hennepproef

Naar aanleiding van raadvragen in mei 2024 heeft de gemeente Dordrecht onderzocht of industriële hennep kan worden ingezet voor de verwijdering van PFAS uit de bodem (fytoremediatie). Dit onderzoek sloot aan bij Vlaamse initiatieven van het bedrijf C-Biotech. Samen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is in samenwerking met het bedrijf Fytolutions - een joint venture van C-Biotech en de DEME Group - verkend of een proefproject in de Dordtse Biesbosch mogelijk was. Wij hebben de initiatiefnemer in contact gebracht met de Stichting Moestuinhervestel. Vervolgens heeft de Stichting Moestuinhervestel een akkoord bereikt met Fytolutions om een hennepproef in onze regio uit te voeren. Deze proef vindt plaats op twee locaties in de regio, waarvan één in Dordrecht. Het onderzoek wordt onafhankelijk gemonitord door een onafhankelijk ingenieursbureau en gefinancierd door Chemours. De gemeente volgt deze proef met belangstelling en kijkt uit naar de resultaten, die later dit jaar worden verwacht.

3. Overige onderzoeken en ontwikkelingen

a. Vervolg OVV-rapport 'Industrie en omwonenden: Nationale Dialoog Gezonde Leefomgeving en Industrie

In de vorige raadsinformatiebrief is toegelicht dat het OFL in opdracht van de staatssecretaris van IenW een verkenning uitvoert naar de opzet van een nationale dialoog over een gezonde leefomgeving nabij industrie. De gesprekken voor de dialoog zijn in het najaar van 2024 tot een einde gekomen. Inmiddels is het OFL-advies aangeboden aan de staatssecretaris. Een inhoudelijke reactie hierop werd in juni verwacht, maar door de recente val van het kabinet is het onzeker wanneer die reactie zal volgen. We blijven hierover in contact met het OFL.

b. Lobby Chemours/PFAS

VNG-motie 'Op weg naar een PFAS-vrije samenleving'

In de vorige raadsinformatiebrief hebben wij u geïnformeerd over onze lobby-inspanningen en onze doelen voor het jaar 2025. Hierin gaven we aan dat wij ons het komend jaar nadrukkelijker zullen inzetten voor een nationaal PFAS-verbod, aangezien een Europees verbod op korte termijn nog niet haalbaar lijkt. Dit doen wij samen met andere Nederlandse gemeenten die eveneens te maken hebben met de gevolgen van PFAS in de leefomgeving. Hiermee geven wij ook invulling aan de door uw raad unaniem aangenomen motie M13 – Eis landelijk PFAS-verbod!

Als onderdeel hiervan hebben wij, samen met de gemeenten Leeuwarden en Sittard-Geleen, het initiatief genomen om een motie in te dienen bij het bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) tijdens het Jaarcongres op 17 en 18 juni in Eindhoven.

In onze motie riepen wij het VNG-bestuur op om zich richting het Rijk in te zetten voor een landelijk verbod op niet-essentiële PFAS, met daarbij een duidelijke definitie van 'essentiële toepassingen'. Daarnaast vragen wij om de oprichting van een interbestuurlijk samenwerkingsverband met alle relevante partijen, gericht op structurele oplossingen voor een PFAS-vrije samenleving. Binnen een jaar moet hiervoor een samenhangend plan beschikbaar zijn. Tot slot pleiten wij voor structurele financiële ondersteuning aan gemeenten voor het aanpakken van PFAS-verontreiniging.

De uiteindelijke motie is, samen met ruim twintig andere gemeenten die deze mede hebben ingediend of ondersteund, aangeboden aan het VNG-bestuur en heeft een positief pré-advies gekregen. Tot onze vreugde is de motie op 18 juni daadwerkelijk aangenomen. Wij blijven in contact met de VNG over de vervolgstappen richting het Rijk voor de uitwerking van deze motie. Ook als raad zullen wij u hierover blijven informeren.

De motie en het pré-advies zijn te vinden op de website van de VNG:

<https://vng.nl/artikelen/agenda-en-stukken-alv-18-juni-2025>

c. Werkbezoeken

Na het zomerreces gaan we verder met het organiseren van werkbezoeken voor diverse Kamerleden. De voorbereidingen hiervoor waren al in gang gezet. De recente val van het kabinet vraagt mogelijk om een aangepaste strategie of een andere benadering van Kamerleden. We blijven aandacht vragen voor het dossier en de problematiek rond PFAS-verontreiniging. Zo hebben we ook diverse Kamerleden geïnformeerd over ons initiatief met betrekking tot de VNG-motie.

Richting de Tweede Kamer blijven wij ons inzetten voor een strengere aanpak van PFAS. We pleiten voor meer onafhankelijk gezondheidsonderzoek, een tijdelijk nationaal verbod op niet-essentiële PFAS, consequente toepassing van het voorzorgsbeginsel bij vergunningverlening en strenge handhaving op PFAS-uitstoot via permanente meetsystemen.

4. De besteding van de gelden van de nieuwe SPUK-subsidieregeling buitenproportionele verontreinigen met PFAS

In de vorige raadsinformatiebrief is aangegeven hoe we toegekende SPUK-subsidie van het rijk voor PFAS gaan inzetten. Een van de activiteiten betreft onderzoeksactiviteiten. Daar is een 2-jarig programma voor gemaakt. In dat programma zijn de volgende onderzoeken opgenomen:

- Oriënterend onderzoek naar TFA (dat is een korte keten PFAS) in de bodem.
- Oriënterend onderzoek naar PFAS in groenafval.
- Onderzoek naar de "witte vlekken" in de Alblasserwaard (plekken waar nog geen bodemonderzoek heeft plaatsgevonden).
- Onderzoek naar verspreiding PFAS langs de Baanhoekweg.
- Haalbaarheidsonderzoek naar een grondbank voor PFAS-houdende grond.

Literatuur studie - mogelijk oriënterend onderzoek naar landbouwisico's PFAS (indien het Rijk dit niet gaat doen).

- Onderzoek naar PFAS-bronnen in Dordrecht (analoog aan het onderzoek dat de provincie voor Zuid-Holland heeft gedaan).

Een aantal onderzoeken is inmiddels aanbesteed. We houden u in een volgende raadsinformatiebrief op de hoogte van de voortgang.

5. Communicatie

a. Mediaberichten met betrekking tot PFAS/Chemours

Sinds de laatste raadsinformatiebrief van is de aandacht voor PFAS in onze leefomgeving steeds verder gegroeid, ook buiten onze regio. De discussie in de samenleving over het gebruik en de aanwezigheid van PFAS wordt steeds duidelijker en urgenter, mede doordat steeds meer gemeenten en inwoners in Nederland hiermee te maken krijgen.

Enkele noemenswaardige nieuwsberichten die zijn verschenen sinds de raadsinformatiebrief van 25 januari 2025:

- 4 februari 2025 – [DCMR legt sanctie op aan Chemours voor lozing van PFAS-soort](#) (provincie Zuid-Holland).

- 5 februari 2025 – [Chemours loost opnieuw PFAS-verbinding zonder vergunning](#) (Zembla).
- 21 februari 2025 – [Chemours stopt productielijn en schrapt 55 banen: 'Politieke landschap maakt het niet langer haalbaar'](#) (AD).
- 21 februari 2025 – [Enorm hoge pieken PFAS in water, mogelijk illegale uitstoot door Chemours](#) (RTV Dordrecht).
- 6 maart 2025 – [Rechter geeft Chemours uitstel voor reduceren PFAS-uitstoot](#) (AD).
- 21 maart 2025 – [Alblasserdam koerst af op rechtszaak tegen Chemours: 'Onvoldoende ambitie om PFAS-zorgen aan te pakken'](#) (AD).
- 1 april 2025 – [Bezoekers open avond Chemours blijven met vragen achter: 'Waardeloze avond'](#) (RTV Dordrecht).
- 15 april 2025 – [RIVM adviseert om in heel Nederland geen particuliere eieren meer te eten](#) (RIVM / [pfasinfo.nl](#)).
- 16 april 2025 – [Schadelijke gevolgen van PFAS komen nu pas voorzichtig aan het licht](#) ([nu.nl](#)).
- 24 april 2025 – [Helmondse fabriek loosde jarenlang PFAS op riool met medeweten DuPont](#) (Zembla/BNN Vara).
- 28 april 2025 - [Provincie Zuid-Holland heft negatief zwemadvies Merwelanden per 1 mei op.](#)

b. Eigen communicatie

Enquête 'Communicatie over PFAS' onder inwonerspanels in Dordrecht, Sliedrecht, Papendrecht en Molenlanden

In maart hebben we een enquête uitgezet onder inwoners en inwonerspanels van Dordrecht, Sliedrecht, Papendrecht en Molenlanden over de communicatie rondom PFAS. Doel was inzicht te krijgen in de volgende vragen:

- Hoe willen inwoners geïnformeerd worden over PFAS?
- Kennen en gebruiken zij de website [PFASinfo.nl](#)?
- Hoe verkrijgen inwoners die [PFASinfo.nl](#) niet gebruiken hun informatie?
- Hoe waarderen gebruikers de website en welke verbeterpunten zien zij?

De resultaten van de enquête zijn inmiddels binnen. De werkgroep communicatieadviseurs van de vier betrokken gemeenten bestudeert momenteel de uitkomsten. De verkregen inzichten worden meegenomen in de verdere communicatieaanpak.

Doorontwikkeling PFASinfo.nl in 2025

In de vorige raadsinformatiebrief informeerden wij u over de doorontwikkeling van het centrale informatiepunt PFAS Zuid-Holland Zuid: [PFASinfo.nl](#). Deze website wordt vernieuwd in samenwerking met deskundige partners zoals het ministerie van IenW, provincie Zuid-Holland, GGD ZHZ, RIVM, Rijkswaterstaat, de waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland, Evides, Oasen, Omgevingsdienst ZHZ en DCMR Milieudienst Rijnmond. De gemeente Dordrecht coördineert het project samen met GGD ZHZ. Bureau Schuttelaar verzorgt de uitvoering.

De afgelopen maand is nieuwe content verzameld bij de partners om beter in te spelen op vragen en informatiebehoeften van inwoners. Deze inhoud wordt de komende weken geredigeerd en aan de website toegevoegd. Ook krijgt de site een visuele update met onder meer tekeningen en infographics om de informatie toegankelijker te maken. De vernieuwde website wordt in mei of juni gelanceerd. Tegelijk loopt een uitgebreide bekendheidscampagne om het bereik en de zichtbaarheid van [PFASinfo.nl](#) te vergroten.

6. Stand van zaken moestuinen en zwemplas Merwelanden

a. Moestuinen

In februari is gestart met herstelwerkzaamheden op de eerste pilotlocatie: een zwaar vervuild moestuincomplex aan de Baanhoek in Sliedrecht, waar consumptie van zelfgeteelde groente en fruit werd afgeraden. Er is 50 cm grond afgegraven en vervangen conform het vastgestelde plan van aanpak van de provincie en de gemeente. De werkzaamheden zijn begin maart afgerond. Met

de moestuinder zijn afspraken gemaakt over het opbrengen van een extra toplaag. Dit is begin juni gebeurd, tot tevredenheid van de moestuinder.

De pilot wordt voortgezet in Papendrecht en Molenlanden. In de week van 19 mei zijn de herstelwerkzaamheden bij de Vereniging Organische Tuin Papendrecht (20 tuinen) gestart. De verwachte doorlooptijd is acht tot tien weken. De derde locatie, Tuinvereniging Wingerden in Wijngaarden, volgt in het najaar. Vanwege verhoogde PFOA-waarden in omliggende sloten wordt op beide locaties een alternatieve watervoorziening gerealiseerd via grondwateronttrekking met ontijzering.

Parallel aan de pilot zijn op 230 andere locaties bodem- en watermonsters genomen. De betrokken moestuinders hebben inmiddels individuele rapportages ontvangen. De resultaten worden deze zomer geanalyseerd en, samen met de ervaringen uit de pilots, gebruikt om het vervolgplan voor circa 1.000 locaties op te stellen. De uitvoering van het gehele saneringsprogramma zal naar verwachting drie tot vier jaar in beslag nemen.

De activiteiten van Moestuinerherstel zijn ondergebracht in een onafhankelijke stichting. De vier betrokken gemeenten en Chemours hebben overeenstemming bereikt over de statuten, financiering en overige formele stukken. De stichting is op 19 mei jl. opgericht.

b. Plas Merwelanden

Vorig jaar is het negatieve zwemadvies voor de zwemplas Merwelanden opgeheven door het bevoegd gezag, de provincie Zuid-Holland, nadat de PFAS-waarden in het water aanzienlijk waren gedaald. Deze verbetering was het resultaat van het doorspoelen van de plas. Tijdens het doorspoelen konden inwoners geen gebruik maken van de zwemplas. Chemours heeft destijds voor houders van de Dordtpas de mogelijkheid gecreëerd om gratis te zwemmen in zwembaden in Dordrecht.

In het najaar van 2024, met het einde van het zwemseizoen, is het doorspoelen stopgezet. Dit leidde tot een toename van PFAS in het zwemwater, waardoor opnieuw een negatief zwemadvies werd afgegeven. De bron van deze vervuiling is nog niet vastgesteld. Momenteel vinden op meerdere locaties rond de zwemplas uitgebreide metingen plaats. Het brononderzoek wordt in 2025 voortgezet. Zodra er meer duidelijkheid is, kan een gerichte bronaanpak worden ontwikkeld.

Om veilig zwemmen tijdens het nu lopende zwemseizoen mogelijk te maken, is de zwemplas opnieuw doorgespoeld. Dankzij deze maatregel is per 1 mei het negatieve zwemadvies opnieuw opgeheven. Een uitgebreide toelichting over de situatie bij de zwemplas heeft u op 28 april ontvangen via een wethoudersbericht.

7. Contact met inwoners

Wij blijven nauw in contact met de actieve inwoners in onze regio en waarderen hun inzet voor een veilige en schone leefomgeving. Omdat we dezelfde doelen delen, trekken we samen op in het onder de aandacht brengen van zorgen over PFAS. We betrekken hen bij onze lobbyactiviteiten, zoals werkbezoeken van Kamerleden en de indiening van de VNG-motie. Daarnaast brengen we hen in contact met onze professionele partners, zodat zij ook daar hun zorgen kunnen delen.

8. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

a. Gemeentelijke adviezen

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de gemeentelijke adviezen die wij hebben verstrekt, met name met betrekking tot vergunningsaanvragen aan de DCMR en andere bevoegde gezagen. In plaats van het delen van volledige adviezen via een wethoudersbericht, voorzien wij u van een verkorte toelichting.

Aanvraag omgevingsvergunning en watervergunning Chemours van 27 februari 2025

Op 26 maart hebben wij namens de vier gemeenten een negatief advies uitgebracht aan de DCMR Milieudienst Rijnmond en Rijkswaterstaat naar aankleding een verzoek van 12 maart 2025 over een aanvraag voor een omgevingsvergunning als een watervergunning voor het lozen van 431 kg korte keten PFAS naar de Beneden Merwede. Vanuit ons principe van 'nul uit de pijp' achten wij elke lozing van PFAS in de leefomgeving onaanvaardbaar. De schadelijke impact op zowel de drinkwaterkwaliteit als de ecologie maakt deze lozing extra ongewenst. Bovendien zou aanvullende lozing een overtreding vormen van het verslechteringsverbod uit de Kaderrichtlijn Water (KRW). In aanvulling daarop wijzen wij op het belang van een strikte naleving van de verplichtingen omtrent

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), waaronder PFAS vallen. Deze classificatie brengt een minimalisatieplicht met zich mee, wat ons ertoe brengt de aanvraag nadrukkelijk af te wijzen.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Wij blijven u via raadsinformatiebrieven en/of wethouderberichten op de hoogte houden van actuele ontwikkelingen. Verder zullen wij u geregeld tussendoor van informatie voorzien via wethouderberichten of losstaande raadsinformatiebrieven.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De inzet van de gemeenten wordt deels bekostigd uit eigen middelen; deels uit de SPUK-bijdragen. Onderzoeken en communicatie worden geheel door de SPUK gedekt.

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

N. Mol
burgemeester